

קונטרס

אִשָּׁה רְגוּעָה

יעוֹדֵד ויַחֲזִיק אֶת נָשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת
שְׂמֵחוֹת וְעֲלִיזוֹת, וְלִשְׁמֹר עַל הַלְכוֹת
הַשְּׂיִכּוֹת לָהֶן, וְזֶה יָבִיא לָהֶן חַיִּים רְגוּעִים.

בְּנוֹי וּמִיָּסֵד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגָּנוֹז וְהַצָּפוֹן

בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקָּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיה

רַבִּי נֵתָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפֶסוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמַאֲמָרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְּרָשִׁים וְזֶהר הַקָּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: עֵקֶר הַחֲכָמַת הָאִשָּׁה,
שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד רְגוּעָה, וְאַף פַּעַם שֶׁלֹּא
תִּכְנֹס בְּלֶחֶץ וּבַעֲצָבִים, וְאַפְלוּ שְׁהִילָדִים
שׁוֹבָבִים צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת אִשָּׁה רְגוּעָה, וְזוֹ בְּרָכָה
לְבַיִת.

(אמרי-מוהרא"ש. חלק ב'. סימן תתקלח)

קוֹנְטֵרס

אִשָּׁה רְגוּעָה

בְּנוֹתֵי הַיְקָרוֹת! עֲלִיכֶן לְדַעַת, אֲשֶׁר כְּדִי לְזִכּוֹת
לִהְיוֹת "אִשָּׁה רְגוּעָה", צְרִיכִים לְקַחַת אֶת הַחַיִּים
יֹתֵר בְּנִקְלָה. וְכִמּוֹ שֶׁהַתַּנָּא הִקְדוּשׁ אוֹמֵר (אָבוֹת ג', יב):
"הָיִי קָל לְרֹאשׁ וְנוֹחַ לְתַשְׁחֶרֶת". אָדָם בִּזְזָה הָעוֹלָם
בְּהִכָּרַח שִׁיעֲבָרוּ עָלָיו מִשְׁבָּרִים וְגָלִים, כִּי הִנֵּה
הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְגַּלֶּה אֵלֵינוּ, וְהִנֵּה מִסְתִּיר אֶת
עֲצָמוֹ מֵאֲתָנוּ. וְכִמּוֹ-כֵן הַצַּדִּיק הִנֵּה מִתְגַּלֶּה אֵלֵינוּ,
וְהִנֵּה מִסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ מֵאֲתָנוּ, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ
ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סג): הִנֵּה חוֹשְׁבִים
שְׂמֵשִׁיגִים כָּבֵר אֶת הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהִנֵּה יֵשׁ
קִשְׁיוֹת עַל הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הִנֵּה אָדָם שָׂמַח עַל
הַיְשׁוּעוֹת שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה לוֹ, וּפְתָאם
מִתְהַפֵּף וְרוֹאֶה מִשְׁבָּר, עַד שֶׁיֵּשׁ לוֹ קִשְׁיוֹת עַל
הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שָׁמוֹ. כַּמּוֹ-כֵן לְגַבִּי הַצַּדִּיק, הִנֵּה
הַצַּדִּיק מְתִיחַס אֵלָיָהּ וְכו', וְהִנֵּה לְמַחֵר אוֹמֵר לָךְ

הַהַפּוּךְ, עַד שְׁאִינֶךָ יוֹדֵעַ מַה קּוֹרָה פֹּה, הַיּוֹם אוֹמֵר לִי כֶּךָ, וּלְמַחֵר אַחֲרָת, וּלְמַחֲרָתִים כֶּךָ וְכו'. כֶּךָ הוֹלָכִים הַחַיִּים, שֶׁלֹּא כָּל דָּבָר יְכוּלִים לְהִבִּין, וְלֹא כָּל דָּבָר מְכַרְחִים לְהִבִּין. אֲבָל דָּבָר אֶחָד הֶעֱכַרְח לְדַעַת, שְׁעוֹבְרִים עַל אָדָם כָּל יוֹם דְּבָרִים אַחֲרִים, שֶׁלֹּא חָכָה וְלֹא צָפָה כָּלָל: פַּעַם שְׂמִיחָה, פַּעַם צָרָה, פַּעַם רִוּחַ, פַּעַם הֶפְסֵד, וְהֶעֱקָר מִה שְׁצָרִיכִים זֶה אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לִידַע אֲשֶׁר אֵין לִי שִׁכָּל כָּלָל, וְאַף שֶׁזֶּה נִרְאֶה קָשָׁה מְאֹד לְקַבֵּל, אֲבָל זֶה נִקְרָאת אֲמוּנָה, שְׁאֲנִי מֵאֲמִין שְׁכֶךָ הוּא, וְאֵין לִי שִׁכָּל. כִּי כָּל אֱלֹהֵי שְׁרוּצִים לְהִבִּין בְּשִׁכָּל, הֵם נַעֲשִׂים אַחֲר־כֶּךָ אֶפִּיקוֹרְסִים גְּדוֹלִים. אֲנִיחֵנוּ אֲנָשִׁים מְצַמְצָמִים וּמִגְבָּלִים, לֹא יְכוּלִים לְהַשִּׁיג רוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, אֲבָל אֲנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה אִתָּנוּ וְאַצְלָנוּ, וְאִם נִרְגִּישׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, הַחַיִּים שְׁלָנוּ יִהְיוּ אַחֲרִים לְגַמְרִי. אֲפֹלוּ שְׁעוֹבֶרֶת אִיזוֹ צָרָה וּמִשְׁבֵּר, אֲנוּ יוֹדְעִים אֵיךְ לְהִסְתַּדֵּר, שֶׁזֶּה מִה שֶׁהַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר: "הֵינִי קָל לְרֹאשׁ" — תִּקַּח כָּל דָּבָר בְּקִלּוֹת מִהִתְחַלָּה, וּמִמִּילָא כְּשִׁיבּוֹא הַזִּמָּן, שֶׁתְּצַטְרֵךְ לְהִשְׁחִיר עֲצָמָךְ, חֵס וְשָׁלוֹם, מֵרַב צָרוֹת וְעִגְמוֹת נֶפֶשׁ, סָבֵל וְיִסּוּרִים שְׁיִבּוֹאוּ, חֵס

ושלום, אַזי "וְנוֹחַ לְתַשְׁחֹרֶת", שִׁהְיָה לָדוּ יוֹתֵר נוֹחַ
 לְקַבֵּל אֶת הַשָּׁחַר, שֶׁזֶה "הָי קל לְרֹאשׁ" — תִּקְחוּ
 אֶת הַחַיִּים בַּהֲתַחֲלָה כְּקָלִים, וּמִמִּילָא אַחֲר־כֵּךְ יִהְיֶה
 לָכֶם יוֹתֵר קל — "וְנוֹחַ לְתַשְׁחֹרֶת", בָּבוֹא הַזְּמַן,
 שֶׁחַס וְשָׁלוֹם, לֹא יֵלֶךְ כְּפִי שְׂרָצִיתֶם, יִהְיֶה יוֹתֵר קל
 לְסַבֵּל אֶת הַסָּבֵל.

וְמָה זֹאת אוֹמֶרֶת לְקַחַת אֶת הַחַיִּים בְּנִקְלָה?
 אֵלֹא אָנוּ יְהוּדִים מַאֲמִינִים בְּנִי מַאֲמִינִים בְּבוֹרָא
 עוֹלָם, יֵשׁ לָנוּ שְׁלֶחֶן עָרוֹף, סֵפֶר הַלְכוֹת, וְעַל-פִּיו
 אָנוּ הוֹלְכִים, וְאֵינָנוּ זִזִּים מִמֶּנּוּ כִּהְיָא זֶה. מָה
 שֶׁקוֹרָה עִם הָאָדָם, צָרִיךְ לִרְאוֹת שְׂלֵא יִסְטָה
 מִהַשְׁלֶחֶן עָרוֹף, כִּי הָעֶקֶר לְקִיּוֹמוֹ בְּכָל דְּקִדּוּקָיו
 וּפְרָטָיו, אֲשֶׁר הוּא תִּמְצִית תּוֹרָה שְׁבַע-עֶלְפָּה. וְאִי
 שֶׁאֵינָנוּ מְבִינִים, צָרִיכִים לְהַקְפִּיד עַל קִלְיָה
 כְּבַח־מוֹרָה, כִּי אָנוּ בְּנֵי הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְקִימִים
 מִצְוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ וְעוֹשִׂים רְצוֹנוֹ, וּמְקַפִּידִים עַל כָּל
 קוּצוֹ שֶׁל יוֹד. יִשְׁנֶן הַלְכוֹת חֲמוּרוֹת בְּמֵאֵד מְאֵד,
 וְצָרִיכִים לְהִזָּהֵר שְׂלֵא לַעֲבֹר עָלֵיהֶן, חַס וְשָׁלוֹם,
 כְּגוֹן: אֶסוּר נִדָּה הַחֲמוּר, אֲשֶׁר הוּא בְּכָרִיתוֹת, וּמִי
 שֶׁעוֹבֵר עַל זֶה יִפְרֹת בְּמִקְדָּם אוֹ בְּמֵאֲחֵר, כִּי לְבִסוּף
 יִקְבֹּל עָנְשׁוֹ, אוֹ בְּנִיּוֹ וּבְנוֹתָיו יִפְרֹתוּ מִהָעוֹלָם, כִּי

'כִּרְת' פִּרוּשׁוֹ שִׁיחָיָה נִכְרֶת לְגַמְרִי, וְאִסּוּר לְקַחַת אֶת
זֶה בְּנִקְלָה.

חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים מִסְפָּרִים (עֵין שַׁבַּת יג:), אֲשֶׁר
פַּעַם בָּאָה אִשָּׁה צָעִירָה לְאִיזוֹ יְשִׁיבָה, אֲשֶׁר לָמְדוּ
בָּהּ מֵאוֹת תַּלְמִידִים, וְהִגִּיעָה עִם הַתַּפְּלִין שֶׁל בַּעֲלָהּ
בִּידָיָה, וְהִחֲלָה מִמָּרְתָּה בְּכִי, שְׁאָלָה הַתַּנָּא: לָמָּה
תִּבְכִּי? עֲנִתָהּ וְאָמְרָה: בַּעֲלִי יָשָׁב עִם הַתַּפְּלִין הָאֵלּוּ
כָּל הַיּוֹם וְלָמַד תּוֹרָה בְּהִתְמַדָּה רַבָּה: מִקְרָא, מִשְׁנָה,
גְּמָרָא, קִיָּם אֶת הַמְצוּוֹת, וְיָמָּה הוּא לֹא עָשָׂה בְּשִׁבִּיל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהִנֵּה שָׁבֵק חַיִּים לְכָל חַי
בְּהִיּוֹתוֹ עֲדִין צָעִיר לִיָּמִים, וּבִכְתָּה — מִדּוּעַ זֶה
מִגִּיעַ לָהּ, שְׁאִבְדָּה אֶת בַּעֲלָהּ? ! הַתַּנָּא לֹא יָדַע מָה
לְהַשִּׁיב לָהּ. וְהִלְכָה לִישִׁיבָה אַחֲרֶת, וְהַתַּנָּא דִּשְׁם
יָשָׁב וְלָמַד עִם מֵאוֹת תַּלְמִידִים, וּבִכְתָּה לְפָנָיו
וְאָמְרָה: הִנֵּה הַתַּפְּלִין שֶׁל בַּעֲלִי, שְׁהִלֵּךְ עִמָּהֶם כָּל
הַיּוֹם, וְלָמַד תּוֹרָה כָּל הַיּוֹם, וּמָסַר נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּרוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְהִנֵּה הוּא נִפְטָר, מִדּוּעַ זֶה מִגִּיעַ לִי? ! וְלֹא
יָדַע מָה לְהַשִּׁיב לָהּ. וְכֵן נִדְּדָה מִישִׁיבָה לִישִׁיבָה,
עַד שֶׁלַּתְּלִמִּידִים נִכְנְסָה קָשָׁיָה עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא — אֵיךְ יִתְכַּן דְּבַר כָּזֶה, הֲלֹא הָאִשָּׁה מְעִידָה
שֶׁבַעֲלָה צָדִיק הָיָה, יָשָׁב כָּל הַיּוֹם עִם תַּפְּלִין וְלָמַד

תורה, ולמה יקרה לה דבר כזה, שתהיה אלמנה צעירה? ! ונכנסה לתלמידים קשיה, כי מי עוד יכול להעיד על פשרותו וצדקותו של הבעל כמו האשה [למרות שבאמת יכולים גם מהאשה להסתיר גדלותו ורוממותו, וכמו שרבנו ז"ל הסתיר מאשתו הרבנית סאסא, עליה השלום, שהוא צם מערב שבת לערב שבת, וכשהרבנית היתה מביאה לו את האכל, אמר רבנו ז"ל לגבאי, שיאכל את האכל בזריזות, ואחר-כך נטלה הרבנית את הכלים הריקים, ולא ידעה כלל שהגבאי אכל במקום רבנו ז"ל]. ואם-כן נכנסו קשיות בלב התלמידים על הקדוש-ברוך-הוא. ראה אליהו הנביא שחמור הדבר, שהנה האשה הזו תכניס ספקות עליו יתברך, אשר אנו יודעים, שכל מה שהקדוש-ברוך-הוא עושה, הכל בחשבון צדק, צדיק הני"ה בכל דרכיו, וחסיד בכל מעשיו, אל אמונה ואין עול, ומה שהקדוש-ברוך-הוא עושה — הכל לטובה, אף שלעתים איננו מבינים ומשיגים. בא אליהו הנביא כשהוא מחפש, ושאלה: בתי, מה היתה בימי נדחתך וכו', וענתה: חס ושלום, בעלי צדיק, כל היום ישב עם התפלין ולמד. והמשיך לשאל: ובימי לבוניך איך היתה?

וְעָנְתָה: הַמָּטוֹת הָיוּ סְמוּכוֹת זֶה לָזֶה, יִשְׁנֻ יַחַד, לֹא שִׁמְרָנוּ עַל הַרְחָקוֹת, אֲךָ לֹא עָשִׂינוּ הַמַּעֲשֶׂה וְכו'.

עָנָה וְאָמַר לָהּ אֱלִיהֶוּ הַנָּבִיא: בָּרוּךְ הַמָּקוֹם שֶׁהֲרָגוּ! זֶה מֵה שֶׁעָשָׂה הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנָּטַל אֶת בַּעַלָּהּ, כִּי תִדְעִי לָךְ, אֲשֶׁר בִּימֵי הַלְבוּן, גַּם אֲזַ צְרִיכִים לְשֹׁמֵר עַל הַהֲרָחָקוֹת וְכו'.

וְכָךְ הוּצִיא אֶת כָּל הַקְּשִׁיּוֹת שֶׁהָיוּ לַתְּלִמִּידִים עַל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. נִמְצָא מִכָּל זֶה, אִם לֹא לֹוּמְדִים — לֹא יוֹדְעִים. וְלָכֵן חֲשִׁיבוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד לְ"אִשָּׁה רְגוּעָה", לִילֵךְ פַּעַם בַּשָּׁבוּעַ לְשַׁעֲוֹר שְׁלוֹמִידִים בּוֹ הַלְכוֹת טְהוֹרַת הַמִּשְׁפָּחָה, לִידַע שֶׁאֲסוּר נָדָה חֲמוּר מְאֹד וְהוּא בְּכֹרֶת, הֵינּוּ אוֹ הָאִשָּׁה נִחְלִית בְּמַחְלָה מִמְּאֲרֶת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אוֹ שֶׁהַבַּעַל נִפְטָר בְּאָבוֹ, אוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, הֵילָדִים נוֹלָדִים בַּעֲלֵי מוֹמִים, אוֹ שֶׁאֵר עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים.

וְכֵן הַלְכוֹת בָּשָׂר וְחָלָב, צָרִיף לְהִזָּהֵר בָּזֶה מְאֹד, לְדַאֵג שֶׁתִּהְיֶה הַפְּרָדָה מַחְלָטָה, שְׁנֵי פִיּוּרִים, כָּלִים נִפְרָדִים, אָסוּר לְעָרֵב אֶת הַכָּלִים בְּיַחַד וְכו'.

לְמוֹד הַלָּכָה זֶה הִיסוּד בִּיְהוּדִית, לְדַעַת בְּכָל דָּבָר אֵיךְ לְהִתְנַהֵג. אֵלֹו שֶׁנוֹלְדוּ בְּקִדְשָׁה וּבְטְהָרָה אֵצֶל הוֹרִים שֶׁהִחְזִיקוּ בְּטְהוֹרַת הַמִּשְׁפָּחָה וּבְשָׂאֵר הַלְכוֹת

כַּדִּין, וְגַם הוֹרִיָּהֶם הִקְפִּידוּ עַל קָלָהּ
כַּבְח־מוֹרָה, הֵם מְקַבְּלִים אֶת הַחֲנוּךְ מִגִּיל יְלָדוּת,
שִׁיּוּדָעִים כִּיצַד לְהִתְנַהֵּג בְּכָל צַעַד וְשַׁעַל בַּחַיִּים.
וּבְרוּר לָהֶם, שְׂבָשָׁר וְחֶלֶב זֶה אֲסוּר חֲמוּר מְאֹד, וְכֵן
נִזְקָרִים בְּשֹׁאֵר עֲנִינֵי פִשְׁרוֹת, וְלֹא קוֹנִים מוֹצָרִים
שֶׁאֵין עֲלֵיהֶם הַכָּשֵׁר מִרַבָּנִים יֵרָאִי ה', אֲשֶׁר פִּיּוֹם
יִשְׁנֶם הַרְבֵּה בְּתֵי דִינִים יֵרָאִים וְשִׁלְמִים, וְלָמָּה
לְקַנּוֹת מוֹצָרִים מִפְּקָפְקִים?! כִּי אֶפְלוּ בַּמִּתְקִים
מִכְּנִיסִים הַיּוֹם הַמַּפְעֲלִים שׁוּמָן חֲזִיר, רַחֲמָנָא
לִישׁוּזְבֹן, וְאִם אֵין עַל זֶה הַכָּשֵׁר שֶׁל בֵּית-דִּין
הַמַּפְרָסִם לִירָא שָׁמַיִם, אֲסוּר לְאַכְלֵם בְּשׁוּם פָּנִים
וְאִפֹּן, וְאֵין לְזַלְזֹל בְּזֶה כָּלֹל וּכְלָל. "אִשָּׁה רְגוּעָה",
הַלּוֹקַחַת אֶת הַחַיִּים בְּנֶקֶל, אֵין זֹאת אוֹמֶרֶת לְהִקָּל
בְּהִלְכוֹת וְדִינִים, חֶס וְשָׁלוֹם, חֶס וְשָׁלוֹם, אֵלֹא
לְדַעַת, שֶׁכָּל הָעוֹבֵר עָלֶיהָ זֶה מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהָעֹקֵר
לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה עַד הַמַּכָּהוּ, וְלִידַע שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה
פְּרִטִי פְּרִטִית מֵאֵת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, אֵךְ לְבִסּוּף
הַכֹּל עוֹבֵר, וְגַם הַצָּרָה תִּחַלֵּף וְכו'. אִם זֹכִים לְהִיּוֹת
חֲזָקִים בְּאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּאַמוּנָה
בַּתּוֹרָה, בְּאַמוּנָה בַּצְּדִיקִים, חַיִּים חַיִּים טוֹבִים
וְנִעִימִים, חַיִּים קָלִים וְרְגוּעִים, שְׁלֹקַחִים הַכֹּל
בַּקְלוֹת.

על "אִשָּׁה רְגוּעָה" לִדְעַת, שֶׁלֹּא צָרִיכִים
 לְהַפְגֵּעַ מִכָּל דְּבוּר שֶׁהַבֶּעַל מְדַבֵּר וְכו', לָמָּה לְהִיּוֹת
 רְגִישִׁים כָּל-כָּךְ מִכָּל מִלָּה?! הָעֶקֶר לְהִבְלִיג וְלֹא
 לְהָשִׁיב חֲזָרָה, וּלְהִרְאוֹת סֵבֶר פָּנִים יְפוֹת, וּלְדַבֵּר
 בְּנֶעֱם וּבְשִׂמְחָה רַבָּה, וְלֹא בְמִרְרוּת וּבְדַכְדוּף, כִּי
 הַשִּׂמְחָה הַיָּא הִיא הַפְתָּרוֹן לְכָל הַבְּעִיּוֹת. וְעַל-כֵּן
 רְאוּי לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת, כְּדֵי לְהִיּוֹת שְׂמִחוֹת וְעֲלִיזוֹת,
 וְלִשְׁמַע כָּלִי זֶמֶר, וְכֵן לְשִׂמְחַת אַחֲרוֹת, שְׂכָנוֹת
 וַיְדִידוֹת, שְׂמִסְכָּנוֹת אֵין הַשִּׂמְחָה שְׂרוּיָה בְּבֵיתָן,
 מִפְּאַת רֹב צָרוֹת וְסִבָּל, וּמִמִּילָא הֵן סְגוּרוֹת בְּתוֹךְ
 עֲצָמָן, וְאֵין מִי שֶׁיִּדְרֹבֵן אוֹתָן לְצֵאת מַעַט
 מִבְּדִידוּתָן, וּלְהַתִּידֵד עִמָּהֶן וּלְשִׂמְחָן, עַל-כֵּן אֲשָׁרִי
 מִי שֶׁמִּתְעַנֵּינָת בְּשִׁלּוּמָן, וּמִהֶדְקַת קִשְׁרֵי יְדִידוֹת,
 וְחִיָּה בְּשִׁלּוֹם וּבְאַחֲדוּת עִם כָּלָן, וְרֵאשׁוֹנָה לְכָל
 עֲזָרָה וְסִיּוּעַ, וְגוֹמְלָת חֲסָדִים עִם כָּל קִשְׁת יוֹם
 וּמִרִירַת נֶפֶשׁ, אֲשֶׁר אֵין מִצָּוָה גְּדוּלָּה מִזֹּו. וְכֵן
 רְאִינָה לַעֲזוֹר וְלִדְאָג לְפִרְנָסַת אַחֲרִים גַּם-כֵּן, פְּלוֹנִית
 פְּתֻחָה חֲנוּת, אֶלְמוֹנִית מוֹכֶרֶת דְּבַר מָה בְּבֵיתָהּ וְכו',
 רְאִינָה לְרִכְשׁ הַמוֹצָרִים דִּיקָא אֶצְלָן, כְּדֵי שְׂתוּכְלָנָה
 לְהַתְּפָרְנֵס בְּכָבוֹד. הָעֶקֶר לְהַחֲזִיק בְּמִדַּת הָאֱמֶת
 וְהַשִּׁלּוֹם, לְאַהֲבָה וְלִדְאָג אַחַת לַשְּׁנִיָּה, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר
 דָּוִד הַמֶּלֶךְ (בְּרִכּוֹת ד.): לָכוּ וְהַתְּפָרְנְסוּ זֶה מִזֶּה, וְלֹא

לְקַפֵּחַ פְּרָנֶסֶת אֶף אֶחָד. וּמִדַּת אֱמֶת צְרִיכָה לְלַכֵּת
עִם מִדַּת הַשְּׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁאוֹמֵר הַנְּבִיא (זְכַרְיָה ח, יט):
”וְהָאֱמֶת וְהַשְּׁלוֹם אֶהְבּוּ”. אֱמֶת בְּלִי שְׁלוֹם אוֹ
שְׁלוֹם בְּלִי אֱמֶת — אֵינוֹ שׁוֹה מְאוּמָה, כִּי הָעֶקֶר
שִׁשְׁנֵיהֶם עוֹלִים בְּקִנְיָה אֶחָד. הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ
מְקוֹבְרִין אָמַר: יוֹם אֶחָד שִׁיְהוּדֵי אֵינוֹ עוֹשֶׂה טוֹבָה
לִיהוּדֵי, הַיּוֹם הַזֶּה אֵינוֹ יוֹם. כִּי בְּכָל יוֹם צְרִיכִים
לְגַמֵּל חֶסֶד עִם יְהוּדֵי אֲחֵר, לְהַתְאֵחֵד עִמּוֹ וְלַעְזוֹר
לוֹ, וְלִהְיוֹתִיךְ בְּמִדַּת הָאֱמֶת.

וְכֵן ”אִשָּׁה רְגוּעָה” הַחֲפָצָה בְּחַיִּים נְעִימִים
וְשִׁלּוּיִם, תִּרְאֶה הָעֶקֶר לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנַת חֲכָמִים;
אִם יֵשׁ אִיזוֹ שְׂאֵלָה אוֹ בְּעִיָּה וְכִדּוּמָה, תִּרְאֶה לְשָׂאֵל
אֶת הַצַּדִּיק, אֲשֶׁר הוּא יֵיִשֵּׁב כָּל דָּבָר עַל בּוֹרְיוֹ,
וַיֵּעֶץ וַיַּכּוֹן בְּעֵצָה וְתוֹשִׁיָּה, וּבְבִרְכַּת ה'. הַצַּדִּיק
הַקָּדוֹשׁ רַבִּי קְלוֹנִימוֹס קְלֶמֶן זי"ע, בַּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר
”מְאוּר וְשִׁמְשׁ”, הָיָה הַתְּלָמִיד שֶׁל הָרַבִּי רַבִּי
אֱלִימֶלֶךְ מְלִיז'עַנְסְק זי"ע, וְלוֹ כַּמָּה יְלָדִים: אֶחָד
הָיָה ר' אֶהֱרֹן מְקַרְאָקָא, וְהוּא אֲחֵר פְּטִירַת אָבִיו
נָסַע אֶל הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ מִצְאֲנֹז זי"ע, [שֶׁחֲבֵר סֵפֶר
”דְּבָרֵי חַיִּים”], וְקִבֵּל אֶצֶל הַצַּדִּיק מִצְאֲנֹז רוּחַ-
הַקֹּדֶשׁ, וְכֵן הָיָה בֶּן בִּשְׁם ר' יוֹסֵף מַעִיר נִישְׁטַט,ט,

שֶׁקָרְאוּהוּ: דָּעַר גּוֹטְעַר אִיד, וְהָיָה תָּמִיד אוֹמֵר
 תְּהִלִּים, וּפּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת. פַּעַם (לֹא עָלִינוּ וְלֹא
 עָלִיכֶם, וְלֹא עַל כָּל יִשְׂרָאֵל), נִפְטָרָה לְר' יוֹסֵף בֵּת,
 וְנִכְנַס לְדַכָּאוֹן, וְהָיָה בִצְעַר גָּדוֹל מְאֹד, אָחִיו ר'
 אֶהְרֶן מִקְרָאקָא בָּא לְנַחֲמוֹ, וּמִצָּאוּ מִדַּכָּא מְאֹד, עָנָה
 וְאָמַר לוֹ: אַתָּה יוֹדֵעַ, אָחִי הַקָּדוֹשׁ, שְׂאֲנִי נוֹסֵעַ אֶל
 הַצַּדִּיק מִצְאָנֹז זי"ע, אֶצְלוֹ נִפְטָר בֵּן, וְאַחֵר שָׁעָה
 שְׁנִקְבֵּר הַבֵּן, הַצַּדִּיק כָּבֵד יָשָׁב עַל כִּסֵּאוֹ, וּבָאוּ
 אֲנָשִׁים בְּהִמּוּנֵיהֶם לְשַׁפֵּךְ אֶת שִׁיחַ לִבָּם וְשִׁבְרוֹנָם
 מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, וְקִבֵּל מֵהֶם פְּדִיוֹנוֹת,
 וּבְחִיּוֹן וּבְשִׁמְחָה חִזַּק אוֹתָם, וְאֵיךְ אַתָּה, אָחִי
 הַקָּדוֹשׁ, כָּל-כֶּף נִכְנַסְתָּ בְּדַכָּאוֹן, שְׂאֵינְךָ יָכוֹל אֲפֹלוֹ
 לְדַבֵּר עִמִּי? עָנָה וְאָמַר לוֹ הָאִח: אַתָּה מְדַמֶּה אוֹתִי
 לַצַּדִּיק מִצְאָנֹז? הֲלֹא הָיוּ לוֹ שְׁנֵי מַחוֹת, מִחַ אֶחָד
 הָיָה בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִחַ אֶחָד בָּעוֹלָם הַבָּא. נִמְצָא,
 שֵׁשׁ צַדִּיק קָדוֹשׁ כָּל-כֶּף, שֵׁשׁ לוֹ מִחַ בָּעוֹלָם הַזֶּה
 וּמִחַ בָּעוֹלָם הַבָּא. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן,
 חֵלֶק ב', סִימָן סח), שֶׁזוֹ גְּדֻלַּת הַצַּדִּיק, שֶׁיָּכוֹל לְהִיּוֹת
 לְמַטָּה וְיָכוֹל לְהִיּוֹת לְמַעְלָה, וּכְשִׁיּוֹדְעִים אֶת זֹאת
 אֵין כָּבֵד שׁוֹם קִשְׁיוֹת, כִּי כְּשֶׁהָיָה לְמַטָּה אוֹמֵר כָּךְ
 וְכָךְ, וּכְשֶׁהָיָה לְמַעְלָה אוֹמֵר כָּךְ וְכָךְ, וְאֵין זֶה סְתִירָה
 כָּלָל. וּמִי שֶׁטִּפֵּשׁ, יֵשׁ לוֹ קִשְׁיוֹת עַל הַצַּדִּיק.

ידוע, שְׁהַרְבֵּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע, הָיָה כָּל-כָּךְ קָדוֹשׁ וְטָהוֹר, שֶׁהָיָה מִפְּשֹׁט מַהְעוֹלָם הַזֶּה לְגַמְרֵי וְדְבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַתְּלַמִּידִים הַיְּתִיקִים שֶׁהִכִּירוּהוּ הֵיטֵב הֵיטֵב לֹא נִשְׁבְּרוּ, יָדְעוּ שֶׁפַּעַם אֹמֵר כֵּךְ וּפַעַם כֵּךְ, כִּשְׁהוּא פֹה בַּעוֹלָם הַזֶּה אֹמֵר כֵּךְ, וּכְשֶׁהוּא בַּעוֹלָם הַבָּא אֹמֵר כֵּךְ. אֲבָל הַתְּלַמִּידִים הַחֲדָשִׁים לֹא הִבִּינוּ אֶת זֹאת, וְהָיוּ לָהֶם קִשְׁיוֹת, וְהַחוּזָה מְלוּבְּלִין זי"ע, שֶׁהָיָה מִהַתְּלַמִּידִים הַיִּשְׁנִים, אָסַף אֶת כָּל הַתְּלַמִּידִים הֵלְלוּ, וְהִסְבִּיר לָהֶם מַה זֶּה צְדִיק, וּמַה גִּדָּל הָעֲנָיִן שֶׁל אֲמוֹנַת חֲכָמִים, שֶׁצָּרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בָּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר אֵף פַּעַם.

ידוע, שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אֹמְרִים (אָבוֹת, פֶּרֶק ה'): "בֶּן הָא הָא אֹמֵר: לְפֹנִים צִעֲרָא אֲגָרָא", "וּבֶן בֶּג בֶּג אֹמֵר: הֶפֶךְ בָּהּ וְהֶפֶךְ בָּהּ דִּכְלָא בָּהּ" וְכו'. מִי הָיוּ שְׁנֵי הַחֲכָמִים הֵלְלוּ, שֶׁאֶחָד נִקְרָא בֶּן בֶּג בֶּג, וְהַשֵּׁנִי בֶּן הָא הָא? אֵלָּא חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים מְסַפְּרִים (שֶׁבַת לא.), שֶׁבָּא גוֹי אֶחָד אֶל שְׂמַאי, וְרָצָה לְהִתְגַּיֵּר, וְאָמַר שֶׁהוּא מֵאֲמִין רַק בְּתוֹרָה שֶׁבְּכֻתָּב. שְׂמַאי שֶׁהָיָה קֹפֶדֶן גִּרְשׁוֹ מֵעַל פָּנָיו. הֵלֵל הָיָה סִבְלָן גָּדוֹל מְאֹד, נוֹחַ לְבָרִיּוֹת, וּבָא לְפָנָיו אוֹתוֹ גוֹי, וְאָמַר,

שְׁמַאֲמִין רַק בְּתוֹרָה שֶׁבְּכֶתֶב וְלֹא בְּתוֹרָה שֶׁבְּעַל־
 פֶּה, וְהֵחֵל הֵלֵל לְלַמֵּד עִמּוֹ אוֹתִיּוֹת הָא"ב
 מִהֶתְחִלָּה עַד הַסּוֹף. וְאַחֲר־כֵּן אָמַר לוֹ שְׂיָבֹא
 לְמַחֵר וַיִּמְשִׁיכוּ לְלַמֵּד. לְמַחֲרַת הַמָּשִׁיךְ לְלַמְדוֹ שׁוֹב
 אֶת הָאוֹתִיּוֹת מִהַסּוֹף לְהֶתְחִלָּה וְכו' . שְׁאָלוּ הַגּוֹי:
 רַבִּי, אֶתְמוּל לַמִּדְתָּנִי: א' ב' ג' ד' וְכו', וְהַיּוֹם אֲתָה
 מְלַמֵּדֵנִי: ד' ג' ב' א' וְכו', הַכִּיצַד? וְעָנָה לוֹ הֵלֵל:
 אֶתְמוּל הָאֱמֻנָה לִי? אֲזַי גַּם הַיּוֹם תֵּאֲמִין לִי! זֶה
 תּוֹרָה שֶׁבְּכֶתֶב וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל־פֶּה וְגִירוֹ. גּוֹי אַחֵר בָּא
 לְשִׁמְאִי, וּבִקֵּשׁ לְלַמֵּד אֶת כָּל הַתּוֹרָה עַל רֶגֶל אַחַת,
 וַיִּגְרְשׁוּ שִׁמְאִי. וּבָא לְהֵלֵל וּבִקֵּשׁ כֵּן, וְעָנָה לוֹ הֵלֵל:
 דַּע כָּלֹל זֶה: מַה שִּׁשְׁנוּי עָלֶיךָ אֵל תַּעַשׂ לַחֲבֵרְךָ,
 וְאַהֲבַת לְרַעְיָךְ כְּמוֹךָ, אִם תִּקְבֹּל זֹאת, זֶה כָּל הַתּוֹרָה
 וְכו'. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, שִׁשְׁנֵי הַגֵּרִים
 הֵלְלוּ נִתְעַלּוּ כָּל־כֵּן וְהָיוּ צְדִיקִים מְאֹד קְדוּשִׁים.
 אֶחָד הָיָה נִקְרָא בֶּן בֶּג בֶּג, שֶׁהוּא רָאשֵׁי תִבּוֹת: בֶּן
 גִּרִּים, וְאֶחָד הָיָה נִקְרָא בֶּן הָא הָא (עֵין דֶּרֶךְ חַיִּים
 לַמַּהֲר"ל עַל אֲבוֹת ה, כב), שֶׁלְּכָל גֵּר שֶׁנִּהְיָה יְהוּדִי
 מוֹסִיפִים אֶת הָאוֹת ה"א. כְּמוֹ שֶׁלְּשָׂרֵי אֱמִנוֹ הוֹסִיפוּ
 ה"א, וְנִקְרָאָה בְּשֵׁם שָׂרָה, וְלְאַבְרָם אֲבִינוֹ הוֹסִיפוּ
 ה"א, וְנִקְרָא בְּשֵׁם אַבְרָהָם. לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁישׁ
 צְדִיק שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל כָּל מִינֵי אֲנָשִׁים וּמִגְרָשִׁים,

יש צדיק שיכול לקבל את כלם עם כל השגיונות
 שלהם וכו'. וזאת צריך לדעת, הצדיק אומר פעם
 אחת וכוונתו אחת, אבל אם אדם מתעקש שוב
 ושוב, אז הצדיק אומר שוב, והאדם שומע מה
 שהוא רוצה, ומפרש את דברי הצדיק כרצונו הוא.
 אם היתה לנו אמונת חכמים עד הסוף, היינו חיים
 חיים טובים ורגועים. הצדיק לא רמה אותנו כל
 השנים, ועזר לנו תמיד בגשמיות וברוחניות, ומסר
 נפשו בעבורנו, וממה נובע, שפתאם עוזבים אותו
 וכו'? זה סימן, שאף פעם לא היו מקרבים אליו,
 עד שמסגלים לפל לשפלות נוראה מאד, ולגרם
 סבל וצער לצדיק.

לזאת ראו להתחזק מאד באמונת חכמים. ואל
 תעבדו על עצמכם, כי על הצדיק אינכם יכולים
 לעבד. אמונת חכמים צריכה להיות עד הסוף, ואם
 לא מחזיקים בזה, חבל שבאים, חבל שמסתובבים
 סביב סביב. יש מקומות אחרים, ולא צריכים דיקא
 פה להסתובב, מי שאין לו אמונת חכמים, מה יש
 לו לעשות אצל הצדיק?! אבל מי שעינים טובות
 לו, מי שאזנים נקיות לו, הוא רואה ושומע כבר
 דבורים אחרים. ויודע שהצדיק הזה חתן אותי,

וְדָאג לִי בְּמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁנִים לְפָרָנְסָה, הָיוּ זְמַנִּים
שֶׁלֹּא הָיָה לִי לְשִׁבְתִּי, וְהַצְדִּיק הָיָה דָּאג בְּעִבּוּרֵי לְכָל
צָרָכֵי הַגִּשְׁמִיִּים וְהָרוּחָנִיִּים, וְאִם לֹא דִי בָּזָה, כִּמָּה
פְּעָמִים הִתְעַרְעַר הַשְּׁלוֹם-בֵּית אֲצֶל בְּנֵי הַזּוּג,
וְהַצְדִּיק הָיָה מִנֵּעַ אֶת הַגְּרוּשִׁין. הַצְדִּיק נִכְנָס בְּתוֹךְ
תּוֹךְ בֵּיתְכֶם הֶעֱקָר לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶם. וְהַקְדּוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא עֶזַר שְׁנוּלָדוֹ יְלָדִים, וְהַצְדִּיק חֲנֹךְ לָכֶם
אֶת הַיְלָדִים, וְדָאג בְּעִבּוּרָם, וְגִדָּל אוֹתָם, וְחִתֵּן
אוֹתָם גַּם-כֵּן, וּכְבָּר זְכִיתֶם וְלָהֶם יֵשׁ יְלָדִים, הֵישׁ
חֶסֶד גָּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה?! וְאִם אַחֵר כָּל זֹאת יָכוֹל
לִהְיוֹת שְׂיָבוֹאוֹ כִּמָּה וַיִּנָּבְלוּ אֶת הַפָּה נֶגֶד הַצְדִּיק
הָיָה, אִזּוֹ בְּהִכָּרַח לוֹמַר לָכֶם, שְׂאֲנָשִׁים כָּאֵלוֹ הֵם
מְשַׁחֲתִים, רַמָּאִים וְצָבוּעִים, וְאַסּוּר לַעֲמֹד בְּדֹ
אֲמוֹתָם, כִּי כִיצַד יְכוּלִים לְשַׁלֵּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה!!
זֶה מִרְאָה שֶׁהֵם רְקוּבִים מִן הַשָּׂרֶשׁ, וְאַף פַּעַם לֹא
אָהָבוּ אֶת הַצְדִּיק, הָיָה זֶה רַק מִשְׁחָק וְהַצָּגָה, שְׂרָצוּ
תְּשׁוּמַת לֵב מִהַצְדִּיק.

לָכֵן הֶעֱקָר לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה מֵעַכְשָׁו,
וְלִהְיוֹת חֲזָק יַחַד בְּאַמוּנַת חֻכָּמִים, וְלַעֲשׂוֹת חֻשְׁבוֹן
הַנֶּפֶשׁ מֶה קִבְּלֶתֶם מִהַצְדִּיק הָיָה בְּמִשְׁךָ הַשָּׁנִים,
תִּהְיוּ כֹנִים וְרָצִינִיִּים עִם עֲצֻמְכֶם, אִם לֹא קִבְּלֶתֶם

כלום, אז תלכו, מה יש לכם לעשות פה, אבל אם
 קבלתם פה, אז שום ריק ופוחז, נוכל ותמהוני,
 רמאי וצבוע, שלא יוכל לעבד עליכם. תאמינו לי,
 בנותי היקרות! כשאני התקרבותי לרבנו ז"ל, הייתי
 בחור צעיר כבן חמש-עשרה וחצי, ובאו אלי
 רבנים גדולים ואמרו לי: לא כדאי לכם להיות
 אצל רבנו ז"ל, ודברו כל דבר אסור על רבנו ז"ל,
 וברחתם מהם, והיה לי נסיון קשה מאד. כי אז רבנו
 ז"ל לא היה מפרסם בעולם, ובקשי ידעו מרבנו
 ז"ל. ופעם הביאו אותי ליהודי צדיק, שבאמת היה
 צדיק, ואמר לי מוסר ותוכחה: תעזב, אין זה
 בשבילך, וספר כל מיני ספורים למנעני. ועניתי לו:
 שמעתי מה שאתם אומרים, אבל ההכרח לי לומר
 לכם, אפלו אם תצליחו להוריד עכשו מן השמים
 מלאכים, חתיכות אש, שיאמרו לי: תעזב את
 הצדיק, את רבנו ז"ל, אמר להם: לכו תכף מהיכן
 שבאתם, אבל את הצדיק הזה איני עוזב! זו היתה
 האמונת חכמים שלי ברבנו ז"ל. ברוך השם, זה
 לי כמעט ארבעים ושנים שנה, שאני מפיץ אור
 רבנו ז"ל בעולם במסירות נפש הכי גדולה. ואף
 שכלם יצאו נגדי, אין לי כמעט אף אחד, אף אינני
 מסתכל על זה, וכל זמן שאחיה, כל יום אפרסם

אֶת רַבֵּנוּ ז"ל ! לֵכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, הַתְּחִזְקוּ יַחַד
בְּאַמוּנַת חֲכָמִים, יֵשׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים שְׁאִין מְבִינִים
וְאִי אֶפְשָׁר לְהִבִּין. הַצַּדִּיק יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי מַחוֹת,
כְּשֶׁמְדַבֵּר פֹּה מְדַבֵּר כָּךְ, וְכְשֶׁמְדַבֵּר שָׁם, הֵרִי הוּא
מְדַבֵּר כְּפִי שְׁמֵדְבָרִים שָׁם. וְעַל כָּל אֶחָד לְזִכֹּר מִיהוּ,
וּמָה עָשָׂה, וּמָה עֲבָרוּ, וּלְהֶאֱמִין בַּצַּדִּיק בְּאַמוּנַת
חֲכָמִים שְׁלָמָה.

יְדוּעַ, שֶׁהָרַב הִקְדוּשׁ מֵאַפְטָא זי"ע, שֶׁצִּיּוֹנו
הִקְדוּשׁ בְּתוֹךְ אֲהֵלוֹ שֶׁל הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הִקְדוּשׁ
זי"ע, כְּשֶׁהוּא אָפָה מִצוֹת, אָפָה עִם כָּל הַחֲמֻרוֹת,
וְלֹא־אֶחָד הָיָה אֲסוּר לְנִגֹּעַ בַּמִּצְוֹת אֵלּוּ, וְהִשְׁקִיעַ
הוּן רַב בַּקְּמַח, שֶׁהֲצַרְךָ לְטַחֲנוּ לְבַד, וְכָל הַזְמַן
הִשְׁגִּיחַ וְשָׁמַר בְּעֵת הָאֲפִיָּה, וְהִשְׁקִיעַ כַּחוֹת לְאִין
סֹפֵר, וְהִזְהִיר אֶת הַרְבֵּנִית שֶׁלֹּא תִגַּע בַּמִּצְוֹת, וְהִנִּיחָן
בְּמָקוֹם שָׁמוּר מְאֹד. וּפַעַם אַחַת אֶרֶע, שָׁבָא עָנִי
וְהִתְדַפֵּק עַל הַדֶּלֶת, וּבָכָה מְאֹד שְׁאִין לוֹ מִצְוֹת
לְפָסַח, וְהַרְבֵּנִית לֹא חָשְׁבָה הַרְבֵּה, נָטְלָה אֶת
הַמִּצְוֹת שֶׁל הָרַבִּי וְנִתְּנָה לְעָנִי. וְאַחֲר־כֵּן תִּפְסָה אֶת
גִּדְּל הַמִּשְׁגָּה שֶׁעָשְׂתָה, וְהִלְכָה תַּכְף-וּמִיד וְקִנְיָתָהּ
מִצְוֹת פְּשׁוּטוֹת, וְהִנִּיחָתָן בְּמָקוֹם הַמִּצְוֹת הַמְּהֻדָּרוֹת.
וְהִנֵּה בָּבוֹא הָעֵת, הַצַּדִּיק הִקְדוּשׁ פָּתַח אֶת הַנִּילוֹן,

וְנוֹכַח לְרֹאוֹת שְׂאִין אֵלֵי הַמַּצּוֹת שְׂאָפָה, הַרְבֵּנִית
הַחֲלָה לְרַעַד וְלַפֶּחַד, אִימָה וַחֲרָדָה אֲחֻזָּה. עָנָה
וְאָמַר הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ: אֵל תִּדְאָגִי, לֹא אֶהְיֶה בְכַעַס,
שֶׁהָרִי מַשְׁהוּ חֲמֵץ בְּפֶסַח זֶה בְּכָרְתִּי, אֲבָל פִּרְוֹר שֶׁל
כַּעַס, זֶה יוֹתֵר גָּרוּעַ מִמַּשְׁהוּ חֲמֵץ. לְמִדִּים מִכָּאן
גְּנוּת מִדַּת הַכַּעַס.

הַכֹּפֶל הַדָּבָר, אִם יֵשׁ אִיזוֹ שְׂאֵלָה אוֹ בְּעִיָּה, יֵשׁ,
בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֶת הַצַּדִּיק לְשָׂאֵל אוֹתוֹ וּלְבַקֵּשׁוֹ,
וְלִשְׁטוֹחַ בְּפָנָיו כָּל הַבְּעִיּוֹת וְהַצָּרוֹת. וּמִי שֶׁבֶר דַּעַת,
וּמַצִּיחַ אֶת הַצַּדִּיק, חֵי חַיִּים טוֹבִים וְנִעְיָמִים, וְזוֹכֶה
רַק לְדִבְרִים יָפִים אֲצֵל הַצַּדִּיק הַזֶּה. אֲשֶׁרִי אֵלֵי שֵׁשׁ
לָהֶם אֱמוּנָת חֲכָמִים שְׁלֵמָה, וְאִינָם זָדִים יָמִין
וּשְׂמָאל מְכָל אֲשֶׁר יֹאמַר לָהֶם הַצַּדִּיק. הַצַּדִּיק מוֹרָה
וּמִכּוֹן בְּכָל תַּחֲוֹם בְּחַיִּים, וְאֲשֶׁרִי הַזּוֹכִים לְצִיּוֹתוֹ
בְּשִׁלְמוֹת, וּמִשְׁלִיכִים מִנֶּגֶד חֲכָמָתָם וּשְׂכָלָם
הַמְדֻמָּה, וְאִזּוֹכִים לְשִׂמְחָה אֱמֶתִית, לְרַגֵּעַ וּלְשִׁלּוֹחַ
וְנַחַת, אֲשֶׁרִי לָהֶם בָּזָה וּבִבְּא כָּל הַיָּמִים. כִּי הַצַּדִּיק
מִכְּנִיס בְּאִשָּׁה שְׂתֵּהִיָּה "אִשָּׁה רְגוּעָה", אֲשֶׁר אֵין
עוֹד בְּרָכָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּו, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אִשָּׁה
עֲצָבָנִית מְרַב הַלַּחֵץ זֶה הַדָּחֵק שֶׁעוֹבֵר עָלֶיהָ, וְכֵן
מִהִילָדִים סוֹבֶלֶת מֵהַ שְׂסוּבָלֶת, וְיֵשׁ נָשִׁים שְׂסוּבָלוֹת

מִבְּעֵלֶיהֶן, אֲבָל הַצַּדִּיק מַחְדִּיר אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, שֶׁזֶה
 מִכְּנִיס בָּאִשָּׁה שְׂתֵהָיָה רְגוּעָה וְשִׁמְחָה וְעֲלִיזָה. וְלָכֵן
 אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת,
 שָׂאז בּוֹדֵאִי הִיא תִזְכֶּה כָּבֹד לְהִיּוֹת "אִשָּׁה רְגוּעָה"
 כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ, וְתִקַּח אֶת עֲצָמָהּ בְּיָדֶיהָ, וְכָל הַחַיִּים
 שָׁלָה יִהְיוּ חַיִּים קָלִים וְנוֹחִים וּמִיִּשְׁבִּים, אֲשֶׁרִי
 וְאֲשֶׁרִי חֶלְקָהּ!

תָּם וְנִשְׁלָם, שָׁבַח לְאֵל בּוֹדֵא עוֹלָם!